

Utdannings- og forskningskomiteen

Stortinget

Oslo 24/4-24

Meld. St. 19 (2023-2024) – innspill og kommentarer fra NTL

Norsk Tjenestemannslag (NTL) ønsker å gi Utdannings- og forskningskomiteen følgende innspill i det videre arbeidet profesjonsmeldinga. Innspillene er utarbeidet i nært samarbeid med våre lokale organisasjonsledd i sektoren.

Innledende kommentarer

Det er viktig at utdanningssystemet tar hensyn til og ivaretar voksne studenter, arbeidslivet og offentlig sektors behov for utdanning, forskning og utvikling utenfor de store byene. Dette for å sikre at hele samfunnet blir inkludert i samfunnets forsknings- og utviklingsaktivitet. Sentraliseringen innen høyere utdanning kan bli en utfordring i region etter region over hele landet.

Vi vet at mange bosetter seg i den regionen de har tatt utdanning, samtidig er det flere regioner som mangler kompetanse. De store geografiske forskjellene i utdanningsnivå må motvirkes med aktive politiske tiltak.

Nett/deltids/samlingsbaserte utdanningsløp er et godt supplement, men de bør ikke erstatte heltidsstudentene, heller ikke i profesjonsutdanningene. Både forskning og erfaringer viser at det å være en del av et godt fysisk studiemiljø sammen med andre studenter er viktig for å lykkes med studiene.

NTL legger til grunn at den norske kunnskapsallmenningen trenger både universiteter og høyskoler. Høgskolene, og mange av de «nye universitetene» har hatt et fortrinn gjennom å kunne tilby korte yrkesrettede profesjonsutdanninger. De har oftere en tettere kontakt med det regionale arbeidslivet enn universitetene. NTL er derfor bekymret over at høgskolenes samfunnsoppdrag ikke kommer tydeligere frem i meldingen. NTL krever at høyere utdanning av god kvalitet skal være tilgjengelig for alle, i hele landet.

Økonomi

En distribuert utdanningsstruktur for profesjonsfag, som trengs over hele landet, er viktig for å få arbeidskraften som trengs i framtida. For å lykkes med dette trenger vi institusjoner som har en stabil finansiering, slik at de kan jobbe, tenke og planlegge langsiktig og tiltrekke seg den kompetansen de trenger. Trygge jobber i universiteter og høyskoler er et av de viktigste rekrutteringsverktøyene for å rekruttere de som skal utdanne lærere, sykepleiere, ingeniører og sosialfaglige kandidater.

NOTAT

Den nye finansieringsmodellen har nå flyttet de produksjonsavhengige andelene av bevilgningene ensidig over på utdanning. En framtid med fallende ungdomskull, vil bety kutt i budsjettene for institusjonene. Dette vil ramme de mindre utdanningsinstitusjoner utenfor de store byene aller hardest. NTL krever derfor at basisfinansieringen styrkes på bekostning av belønningsmidler. Dette er avgjørende for å sikre den langsiktigheten institusjonene trenger for å rekruttere gode høgskolelærere, og dermed sikre en fortsatt distribuert høyere utdanning.

Profesjonsnærhet

Den tradisjonelle arbeidsdelingen mellom universiteter og høyskoler er fragmentert etter strukturreformen. Derfor er det viktig å legge de ulike studieprogrammene særpreg til grunn for å sikre at profesjonsutdanningene fortsatt har den gode koblingen mellom praktisk erfaringskunnskap og akademisk kunnskap. Rammeplanstyring kan være et verktøy for å sikre dette, og de bør ikke fjernes uten at man har andre verktøy på plass.

Et førstelektor/dosentløp mer innrettet mot utviklingsarbeid i praksisfeltet, kan også bidra til å bedre praksisorienteringen av utdanningene. Vi ser positivt på et tydeligere skille mellom de to løpene, men det betinger at det er mulig å bevege seg på tvers.

Med hilsen

Norsk Tjenestemannslag

/s/

Kjersti Barsok

Forbundsleder

Thomas Sandvik
Forbundssekretær